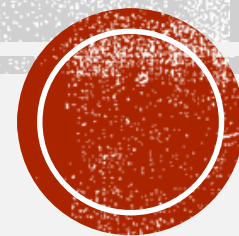

به نام خداوند لوح و قلم

درس آزاد (فرهنگ بومی)

حُسنِ یَرگان

❖ جشن تیرگان یا تیرماه سیزده شو

در گاهشماری (تقویم) طبری، تیرماه از فصل خزان و پاییز یعنی آبان ماه است. شب سیزدهم این ماه که به «لال شو» معروف است، تبرک و تقدّس خاصی نزد مردم مازندران دارد.

این رسم، یادگاری از دلاوری های مردمان پاک سرشت این مرز و بوم است و آن نبرد اصلی ایرانیان و تورانیان است که در مازندران رخ می دهد. در این نبرد، افراسیاب تورانی برمنوچهر پادشاه ایران چیره می شود و ایرانشهر به خطر می افتد. آرش تیرانداز، با نهادن جان خود در تیر، مرز ایران و توران را مشخص می کند. بعد ها که مازندرانی ها به آیین زرتشتی روی می آورند، بر مبنای این نبرد تاریخی، این واقعه را روز رهایی مازندران از چنگال تورانیان دانستند و این روز را جشن گرفتند و گرامی داشتند.

در قدیم مرد میانسال و خوش نامی به نام «شیش دار» عصر روز دوازدهم تیر طبری به حمام رفته و غسل سکوت می نمود . این سکوت به نشانه ی خویشنداری و مقاومت در برابر هوای نفس بود . لباس تمیزی می پوشید و بعد از نماز و صرف شام به همراه یک تن دیگر به نام « کیسه دار » در کوچه ها به راه افتاده و به در خانه ها می رفتند و با خواندن شعر، از صاحب خانه هدایایی دریافت می کردند. در این شب خانواده ها دور هم جمع می شدند و تا پاسی از شب ، جشن می گرفتند و حافظ خوانی می کردند.

❖ دست و نادرست

۱- در گاهشماری (تقویم) طبری، منظور از تیرماه، آبان ماه می باشد. ✓

۲- شب پانزدهم تیرماه، برای مردم مازندران مقدّس است. ✗

۳- مازندرانی ها، به دلیل رهایی ایرانیان از چنگ تورانیان، جشن تیرگان را برگزار می کنند. ✓

❖ درک مطلب

۱- در گاهشماري (تقويم) طبري تيرماه ، چه تاريخي مي باشد؟ **آبان ماه**

۲- چرا مردم مازندران شب «لال شو» را جشن مي گيرند؟

آرش تيرانداز، با نهادن جان خود در تير، مرز ايران و توران را مشخص مي کند.

۳- چگونه مي توانيم آداب و رسوم محلي را حفظ كنيم و از نابودي آن جلوگیری به عمل آوريم؟

سازمان
پایه

